

กลยุทธ์การพัฒนาและการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี

Development Strategic and Development Propulsion for Qualification of Princess Chulabhorn's College Petchaburi

ภัทรวรรณ ทองด้วง¹

สมชาย เบ็ญจวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และเพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 11 คน นักเรียน จำนวน 295 คน และผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบการวิจัย แบบสอบถามวัด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที่ สถิติภาคบรรยาย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์ที่ใช้ในการขับเคลื่อนครูในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี มี 4 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์เครือข่าย 2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม 3) กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ 4) กลยุทธ์การบูรณาการ

2. กลยุทธ์ที่ครูเครือข่ายในโรงเรียนใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน

3. ผลของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี คิดจากร้อยละของความก้าวหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.53 ของคะแนนเต็ม

คำสำคัญ : กลยุทธ์การพัฒนา / กลยุทธ์การขับเคลื่อน / คุณลักษณะที่พึงประสงค์

Abstract

The purposes of this research were : for studying propulsion strategy development qualification of a student, for studying development strategy the qualification and for studying the result development in a qualification of a student at Princess Chulabhorn's College Petchaburi, the sample that use in the research, as follow, 11 teachers, 295 students, 295 student's parents. An instrument that use in the research as follow, research tests, questionnaire in qualification of student and interview form, the statistics that use in data analysis is, percentage value, average, and the part deviates the standard, statistics value tests, part statistics narrates , manner substance analysis.

¹ อาจารย์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี

² อาจารย์ประจำภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

The finding of the research are :

1. The strategy use in the driving moves a teacher in development qualification of a student, at Princess Chulabhorn's College Petchaburi , there are 4 strategies, 1) Networking Strategy 2) Participating Strategy 3) Empowerment strategy 4) Integration strategy

2. Learning strategy part that network teacher in the school use in the development qualification, of student at Princess Chulabhorn's College Petchaburi, be research strategy and develop in the development , using all of desirable in 3 parts.

3. The development qualification of student at Princess Chulabhorn's College Petchaburi, from the percentage of the progress , increase 16.53 percentages of the full marks.

Keywords : development strategy / propulsion strategy / qualification of student

บทนำ

การศึกษาอันเป็นกลไกและกระบวนการที่ช่วยในการกล่อมเกล่าให้บุคลากรของชาติมีความรู้ ความสามารถ ความฉลาด เป็นคนดี คนเก่ง (กรมวิชาการ, 2543 : 3) จึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทยเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ต่าง ๆ กันเช่น คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ในคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 18 - 24) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า สามารถแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณ์ญาณ มีสมาธิในการเรียนและการทำงาน มีศักยภาพในการตัดสินใจ มีศักยภาพในเชิงพหุปัญญา ความถนัด สามารถพัฒนางานและอาชีพของตนเอง สามารถเรียนรู้ ทำงานด้วยการพึ่งตนเอง ใช้วิถีประชาธิปไตยในการทำงานของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข มีนิสัย การทำงานอย่างมีระบบ รักการอ่าน ค้นคว้า เรียนรู้จากการปฏิบัติของตน สร้างสรรค์ผลงานมีทักษะการจัดการ สามารถนำเสนอและถ่ายทอดสื่อความได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัยในตนเอง มีบุคลิกภาพมั่นคงสามารถแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และเหมาะสม มีเหตุผล มีกิริยามารยาทและความเป็นไทย เห็นคุณค่าของตนเองและยอมรับผู้อื่น ประเมินตนเอง และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีสุขนิสัย และทักษะทางสุขภาพ มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้รัฐบาลชุดปัจจุบันได้กำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศที่เน้นการพัฒนาสังคมคุณธรรมนำความรู้โดยเร่งรัดให้สถานศึกษาทุกระดับทำการพัฒนาคุณธรรมแก่นักเรียน การพัฒนาคุณธรรมแก่นักเรียนเป็นงานที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันรับผิดชอบ การหวังให้โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายเดียวในการพัฒนานักเรียนอาจจะไม่ทันการณ์ควรพัฒนาบทบาทของผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่นักเรียนด้วย (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551:2)

ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อันเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ กำหนดกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก วัตถุประสงค์นี้คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5)

จากแนวคิดและหลักการ ตลอดจนสภาพปัญหาด้านความก้าวหน้าทางสังคมที่เน้นวัตถุนิยมและเจริญเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง สังคมแวดล้อมรอบข้างกายและเยาวชนไทยที่นับวันจะไม่น่าอยู่ หากไม่มีกระบวนการ

พัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณธรรมแก่คนในสังคม ชาวชนไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะมีปัญหาด้านการประพฤติตนให้อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี หากไม่หาทางป้องกันโดยการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี คนในสังคมจะเสื่อมคุณภาพมากขึ้น การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับชาวชนไทยจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ชาวชนไทยมีคุณภาพที่สามารถช่วยสังคมและประเทศชาติให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข การพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและชาวชนไทยจึงเป็นวาระเร่งด่วนที่ประเทศชาติต้องให้ความสำคัญและพัฒนาให้เกิดขึ้นโดยเร็ว (สุวิมล ว่องวานิช, 2550 : 1)

กอบรบกับผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกิดพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน โดยการจัดทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2” พบว่า ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนด้านคุณภาพผู้เรียน ความมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ควรมีการพัฒนาแก้ไขเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 53.34 ในทั้งหมด 7 ลำดับ คือ 1) ความมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 2) ด้านความรู้และทักษะจำเป็นตามหลักสูตร 3) ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ 4) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ 5) ทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 6) สุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี สุนทรียภาพ และ 7) ลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาและการขับเคลื่อนการพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้วยการอาศัยความร่วมมือร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากบ้าน โรงเรียน และสังคม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการอยู่ที่ครูในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรได้เร็วที่สุด เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีโอกาสและเวลามากที่สุดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนและโรงเรียนยังเป็นศูนย์รวมพลังจากบุคคล ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนและประเทศชาติที่จะมีชาวชนที่มีคุณภาพและเป็นการเสริมพลังอำนาจให้ผู้บริหาร ครู และพ่อแม่ ผู้ปกครองมีความตระหนัก ความสามารถ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาและการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ในการศึกษาแนวคิดและกลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

